

Csapó György

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztálvozás

708

Szerző: „Végignézttem a kiállítást

Hely: Műcsarnok

Cim: és mérhetetlenül büszke vagyok...“

Idő: "1952"

Forrás: Etk. 9p.

Személy:

Helyszám:

(Hely) (Idő) (Köt. v. füz.) (Oldal)

1952. XI. 11

Sztálin esküje

Az első teremben hatalmas méretű dombormű fogadja a belépőt. J. Vucsetyics és G. Posztnyikov alkotásának másolata. Sztálin esküjét ábrázolja. A teremben sokan állnak a dombormű előtt, s az emberek ahogy megilletődötten nézik a képet, úgy tűnik, mintha odatartoznának. Azok közé, akik ott álltak a havas januári napon Moszkvában Lenin temetésén és Sztálin szavait hallgatták. És most is azt hallják itt a kiállításon. Hiszen minden fénykép a nagyszerű alkotásokról, minden festmény, szobor, amely a szovjet emberek boldog életéről beszél, Sztálin szavait, az ő zseniális útmutatását példázza.

Egy magas, erőteljes férfi, már nem fiatal ember mondja halkán a mellette álló asszonynak — gondolom, a felesége, — a domborműre mutatva: „Látod, itt kezdődött...” Ha nem is itt kezdődött — mert hiszen a Nagy Októberben kezdődött — de ezzel folytatódott és vált valóra Lenin zseniális műve és a szovjet nép álma.”

A földalatti gyár

Frei Béla bányász Bajnáról fűt fel látogatóba Budapestre. Most munkahelyével járja a kiállítás termeit. „A földalatti gyár” — a gépesített bánya pompás kis modellje előtt sokat időznek. A szakember tekintetével veszi szemügyre a miniatúr

244

„A kommunizmus útján”-kiállítás látogatói között

A Műcsarnokban a bejáratnál az újságíró megszokott mozdulattal előveszi jegyzetkönyvét, ceruzáját, hogy papírravesse mindazt, amit lát és hűsleges tudósítást adjon „A kommunizmus útján”-kiállításról. Gyorsan telnek a jegyzetfüzet lapjai, van mit jegyezni. Az urai-kuznyecski kombinát makettje, a híres lépegető ekskavátor, a Lenin-csatornáról készült pompás felvételek az új moszkvai egyetem épülete, a Szovjetunió hatalmas, kivilágított térképe. Az egyik teremben hatalmas öntő-kanna, benne izzik az acél, természetesen csak neonsóbból, de tökéletes illuziót kelt. Pompás modellek mutatják be az előregyártott elemekből készült házakat, daruk, építő vizierművek képei, szovjet ember mosolygó arca, erőtelj duzzadó fiatal fiúk, lányok. Az újság-

író szorgalmasan jegyez és mindezek mellé egy-egy megjegyzést ír: megragadó, kifejező, élethű, monumentális. Aztán egyszerűen csak zsebre vágja a jegyzetét, mert belátja, hogy rossz a módszere. Így nem tud hűsleges képet adni arról, amit látott. Nem tudja kifejezni azt, amit ez a nagyszerű megoldásokban bővelkedő kiállítás mond, hiszen mindez leírva talán nem eléggé érzékletes. Látni kell. Ha viaszlemeze lehetne venni mindazt, amit a látogatók egy-egy kép, szobor, modell, dioráma előtt mondanak — gondolja, Bizonyára többet tudnának meg a kiállításról azok, akik nem látták. De még inkább ha az emberek érzéseit viaszlemeze lehetne venni.

kis kombájn, a futószalagokat, az ötletes billenti-szerkezetet.

— Bizony, bizony, milyen messzire jutottunk — így mondja: „jutottunk” — Magának éri az az ismeretlen szovjet bányát, nem is bányát, földalatti gyárat.

— Nálunk Bajnán persze még nem ilyen gyár a bánya. De az is igaz, hogy most látják fel nem is olyan régen, fiatal még.

— Mikor én két éve lent jártam, még hire-hamva sem volt — veti közbe az unokahuga. — Vajjon lesz-e valaha ilyen, mint ez itt?

— De lesz ám — mondja a bányász olyan meggyőződéssel a hangjában, hogy körülöttük mindenki odanéz. Aztán tovább.

Nézők a nagy kiállításon.

mennek s már az aulomata hengerű előtt állnak. És a látogatók sokszor mondják ugyanazt, amit Frei Béla bányász, ha más szavakkal is: „De lesz ám!” Mindez ebből a tanulságos kiállításból magától értetődő.

Moszkva fényei világitanak

Lenyűgöző kép. Mintha a valóságban ott állnánk a Moszkva-szálló teraszán és végigpillantanánk a hatalmas városon. Előttünk a Vaszilij-székesegyház, a Kreml, a Lenin-mauzóleum, a nagyszerű történelmi múltú Vörös-tér. Háttérben az egyetem új épülete s a házak sokasága. Kékesen csil-

log a Moszkva folyó vize, a Kreml tornyán a diadalmas vörös csillag fénylik. Igen, ez Moszkva. A kép alkotói a kis modellekből sok művészettel és leleménnyel varázsolták elénk a haladás, a béke, az épülő kommunizmus fővárosát, Moszkvát. Nappali fény árad fölötte, aztán sötétedik és hirtelen kigyulladnak a fények, ragyog a város. Mindez persze csak egy gombnyomás, az elektromos berendezések, de Stumpf Sebőné, az RM Csörgyár darusa ezt mondja: — „Órák hosszat elnézném. Milyen szép ez a város. Szinte érzem itt Moszkva lélegzetét.”

Az emberi akarat, a természet erőivel szemben is diadalmasodó szovjet ember alkotó munkájáról, erejéről, kultúrájáról ad képet és maradandó képet, ez a kiállítás.

Galambos Tiborral, a Pest-lőrinci Szalagszövőgyár dolgozójával beszélgetünk, a népi demokratikus országok építését, eredményeit ábrázoló termek egyikében. Ezt mondja:

— Végignézttem a kiállítást és mérhetetlenül büszke vagyok. Hogy is mondta Sztálin elvtárs? Mi is a rohambrigádhoz tartozunk, az emberiség időképeinek, vágyainak rohambrigádja lettünk. Nagyszerű érzés!

Együtt lépünk ki az utcára. Az épülő kommunizmus képei elkísérnek bennünket. Kint a munka zaja. Hatalmasan szélesedik a Dózsa György-út. Épül az utca, épülnek a házak, a város. Moszkva erős fényei ide is világitanak.

Csapó György